

Regeringsrätten

RÄTTSFALL

Kostnader för bil i jordbruket.

Besvär av godsägaren E. angående inkomsttaxering år 1951. — E., som hade två jordbruksfastigheter i olika socknar, erlade vid utbyte av en personbil kontant 12.000 kr. Vid beräkning av sin inkomst av jordbruksfastighet tillgodoförde sig E. avdrag för halva utbyteskostnaden, 6.000 kr. TN medgav avdrag med 4.000 kr. PN vägrade helt avdraget med hänsyn bl. a. att E. hade nära till järnvägsstation och att E. alltså kunde färdas med tåg mellan sina båda fastigheter. Hos KR framhöll E. att han för att kunna rationellt sköta sina fastigheter måste ha tillgång till personbil. (E. hade även lastbil men denna gick i ständig trafik för andras räkning.) KR medgav avdrag för driftskostnader

för personbilen med 500 kr. RR ansåg E. berättigad till avdrag för utbyteskostnaden med åtminstone 2.000 kr. (RR:s utslag den 21/1 1954.)

Kostnader för väg.

Besvär av direktören P. angående inkomsttaxering år 1949. — P., som ägde två fastigheter i I. socken, hade i samband med ägoutbyte åtagit sig att svara för kostnader för breddning m. m. av en väg till ersättande av en för L:s by samfärd väg, som tidigare gått över P:s ägor. P. hade enligt egen uppgift ingen nytta av den nya vägen, då han hade en annan infatsväg till sina fastigheter. P. har icke erhållit avdrag för kostnaderna för den nya vägen. (RR:s utslag den 15/1 1954.)

medföra en skatteskärpning. Enligt författarens mening vore det mest rationellt att i dylika situationer medgiva mannen avdrag såsom för periodiskt understöd för de utbetalningar, som han lämnar hustrun. Ty äro förhållandena sådana, att avstånd hindra regelbundna besök, då är det en ren fiktion att säga att makarna upprätthålla hushållsgemenskap, att de "levt till-

sammans". Måhända är den dagen icke långt avlägsen, då praxis tar detta steg. Med hänsyn till folkbokföringsförordningens stränga krav för att makar skola få kyrkobokföras å skilda orter, synes en avdragsrätt för periodiskt understöd vid skilda hemortskommuner icke kunna medföra någon större fara för missbruk eller skentransaktioner.

Tomtstyckningsrörelse.

Besvär av dödsboet efter hemmansägaren J. angående inkomsttaxering åren 1949 och 1950. — Dödsboet hade sedan 1936 sålt tomter från två jordbruksfastigheter i H. köping. År 1948 såldes 3 tomter för 9.458 kr och år 1949 6 tomter för 19.501 kr. Delägarna i dödsboet ansågos skattskyldiga för inkomst av jordstyckningsrörelse, ehuru delägarna invänt, att de icke gjort något för att få sälja utan endast sålt för att de icke ville hindra köpingens utveckling. (RR:s utslag den 21/1 1954.)

Resa för språkstudier.

Besvär av postkontrollören G. angående inkomsttaxering år 1950. — G. hade för en resa till Frankrike för språkstudier av generalpoststyrelsen fått tjänstledighet viss tid med oavkortade löneförmåner ävensom bidrag av postmedel å 1.000 kr till kostnader för resan. G. vägrades avdrag med 4.992 kr för kostnader, som resan och språkstudierna åsamkat honom utöver bidragets belopp. (RR:s utslag den 21/1 1954.)

Anm.: Jämför denna tidskrift årg. 1953 s. 264 ang. lektor J.

Tid för innehav vid realisationsvinstbeskattning.

Besvär av f. källarmästaren L. angående inkomsttaxering år 1950. — TN ansåg, att L. åtnjutit skattepliktig realisationsvinst genom försäljning den 14/5 1949 av vissa fastigheter för 60.000 kr. Fastigheterna hade förvärvats den 28/8 1939. L. yrkade undanröjande. Han hävdade nämligen att avtalet av den 14/5 1949 icke fullföljts av köparen utan hävts. L. hade måst stämma köparen på resterande köpeskilling. I samband med förlikning hade i

januari 1951 och således efter tio-årstiden upprättats nytt köpekontrakt, enligt vilket fastigheterna såldes till samma köpare för 55.500 kr. Det gamla avtalet hade därvid makulerats. Köparen hade tillträtt fastigheterna i juni 1949. PN ansåg att skattepliktig realisationsvinst uppkommit men utgick från den senare köpeskillingen. KR nedsatte beräkningen ytterligare. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 14/1 1954.)

Förtäckt utdelning genom för hög avlöning, pension e. d.?

A. Besvär av TI och B. stad angående aktiebolaget A:s inkomsttaxering år 1949. — Bolaget hade till änkan efter bolagets grundare och direktör utbetalat pension med 20.000 kr. Änkan ägde 30 av bolagets 600 aktier. Aktiemajoriteten innehades av änkan närstående personer. PN medgav avdrag för pensionen med endast 12.000 kr och betraktade således 8.000 kr såsom förtäckt utdelning. Hos KR framhölls, att bolagets grundare börjat sin verksamhet såsom grossist och fabrikant inom manufakturbranschen år 1910. Under åren t. o. m. 1934 hade hans lön icke överstigit 10.000 kr. Från 1934 till 1939 hade han haft 25.000 kr om året och efter 1939 till sin död 40.000 kr plus index. Med hänsyn till samtliga föreliggande omständigheter kunde pensionsbeloppet enligt bolagets uppfattning icke anses överstiga en normal pensionsförmån. — KR medgav avdrag med 20.000 kr. Hos RR framhölls av staden, att avdragsgill pension skäligen icke borde fastställas till högre belopp än som utginge till änkor efter de högsta statstjänstmännen. TO anförde, att en förhöjning av det avdragsgilla beloppet utöver 12.000 kr syntes kunna övervägas först fr. o. m. beskattningsåret 1951, då en mera allmän lönestegring efter löne-

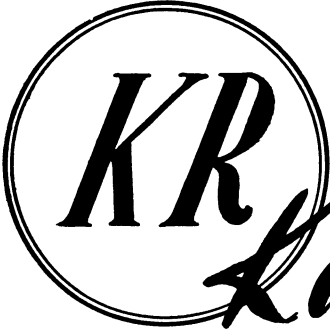
stoppets upphävande kommit till stånd. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 7/1 1954.)

B. Besvär av J. Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1950. — Bolaget hade till änkan efter bolagets grundare utgivit pension med 18.000 kr och styrelsearvode med 1.000 kr. Änkan och två söner ägde samtliga aktier i bolaget. PN medgav avdrag med allenast 12.000 kr och betraktade alltså 7.000 kr såsom förstäckt utdelning. Hos KR framhöll bolaget, att dess grundare under ett livslångt arbete fört bolaget fram till dess nuvarande ställning såsom ett av de större pappersvaruföretagen i landet. Han hade uttagit en årlig lön av 30.000 kr, vilket i förhållande till hans insats för bolaget måste anses vara en mycket låg ersättning. TO hävdade, att änkan utan sitt och sönerns aktieinnehav icke skulle ha erhållit högre pension än 11.000 kr. Såsom belägg härför hänvisade TO till att en disponent i bolaget erhållit en pension, som utgick med 50 % på en grundlön av 15.000 kr, ehuru dennes lön uppgått till högre belopp. — KR: ej ändring. Hos RR framhöll bolaget, att den avlidne varit ledare för en större koncern, i vilken bolaget inginge som en del. Under 1949 uppginge omsättningen inom hela koncernen till nära 8 milj. kr, varav på bolaget belöpte c:a 5 milj. kr. Lön hade emellertid uttagits av den avlidne endast från bolaget. — RR medgav avdrag med 19.000 kr. (RR:s utslag den 7/1 1954.)

C. Besvär av Aktiebolaget L. angående inkomsttaxering år 1949. — Bolaget hade till änkan efter bolagets förre direktör utgivit pension med 24.000 kr och styrelsearvode med 6.400 kr. Vidare hade till envar av två söner, av vilka den ene var verkställande direktör och den andre disponent i bolaget, utbetalats lön med 54.881 kr.

Samtliga aktier i bolaget ägde änkan och sönerna samt en tredje son, som var läkare med goda inkomster. De i bolaget anställda sönerna hade till denne senare vardera utgivit periodiskt understöd med 6.000 kr. Fadern hade under åren 1935—1944 såsom lön uttagit belopp varierande mellan 104.600 kr och 246.600 kr. TN medgav avdrag för pensionen till änkan med endast 12.000 kr. Sedan bolaget klagat hos PN, avstyrkte TO bifall till bolagets talan. Enligt TO kunde den avlidne direktörens löneförmåner icke åberopas till stöd för änkepensionens storlek, eftersom lönen i detta fall varit identiskt med vinsten. TI hemställde om höjning av bolagets taxeringar med ytterligare 12.000 kr, enär det med hänsyn till omständigheterna syntes uppenbart, att syftet med de periodiska understöden från de i bolaget anställda sönerna till den tredje brodern vore att på annat sätt än kupongvägen tillerkänna den sistnämnde avkastning å hans aktier i bolaget. De båda sönernas löner borde därför i avdragshänseende reduceras med tillhoppa 12.000 kr. PN biföll TI:s yrkande. KR och RR: ej ändring. (Två ledamöter ansågo anledning saknas att till någon del väga avdrag för de löner, som utgått till de båda i bolaget anställda sönerna.) (RR:s utslag den 7/1 1954.)

D. Besvär av Fastighetsaktiebolaget L. angående inkomsttaxering år 1949. — Bolaget, som icke äger någon fastighet utan blott förvaltar kapital i form av fordringar, aktier och obligationer, uppgav intäkt av kapital till 3.610 kr. Av bolagets 800 aktier ägdes 394 av advokaten H., vilken skött bolagets affärer sedan 1928 och som från den 1/1 1948 åtnjutit pension från bolaget med 2.500 kr för år. Bolaget erhöll avdrag för förvaltningskostnader

Kammarrätten

RÄTTSFALL

Hyresvärde å villafastighet enligt s. k. schablonberäkning i belysning av ett kammarrättsutslag.

För taxering år 1953 i ett län hade vederbörande PN beträffande inkomst av annan fastighet utfärdat följande anvisningar:

”Förmån av hyresfri bostad i egen villafastighet eller liknande fastighet upp-
tages till belopp, som kunnat erhållas vid uthyrning. — Därest sådan grund för värdesättningen ej anses kunna tillämpas, kan hyresvärdet lämpligen uppskattas till 5 procent av fastighetens taxeringsvärde. Vid sådan värderingsmetod förutsättes att avdrag icke medges för andra kostnader än räntor, reparationer, försäkringsavgifter och värdeminskning ävensom, i förekommande fall, tomträttsavgäld och liknande avgäld. Vidare förutsättes att avdrag för värdeminskning å byggnad medges med högst 1 procent av fastighetens taxerade byggnadsvärde. Medges avdrag för värdeminskning å byggnad med högre procenttal eller medges

med 50 kr men icke avdrag för pensionen till H. KR och RR; ej ändring. (RR:s utslag den 7/1 1954.)

andra avdrag än nyss sagts, bör hyresvärdet i motsvarande mån höjas.”

Flertalet taxeringsnämnder i länet tillämpade i enlighet härmed ett hyresvärde av 5 procent av det vid 1952 års fastighetstaxering fastställda taxeringsvärdet.

För sin del beslöt emellertid TN i B. köping att hyresvärdet i stället skulle beräknas till allenast 4 procent av taxeringsvärdet. TN ansåg nämligen att de höjningar av taxeringsvärdena, som i de flesta fall skett vid 1952 års fastighetstaxering, icke i och för sig borde föranleda till en motsvarande höjning av hyresvärdena. Av riksskattenämnden och PN förebragt utredning i fråga om den allmänna hyresnivån i B. kunde enligt TN:s mening — bl. a. på grund av materialets ringa omfattning i förhållande till det totala beståndet av enfamiljshus i B. — icke anses utvisa, att de hittills av TN tillämpade hyresvärdena, 5 procent å taxeringsvärdena, vore för låga. Ett fortsatt tillämpande av denna procentsats även å de nya taxeringsvärdena skulle emellertid i flertalet fall medföra väsentligt höjda hyresvärdet, en höjning, som skulle framstå såsom särskilt omotiverad med hänsyn till den gällande hyresregleringen.

I enlighet med TN:s ifrågavarande